

НАРЕДБА за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите "Медицина" и "Дентална медицина" за образователно-квалификационна степен "магистър" (Загл. изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 Г.)

Обн. - ДВ, бр. 94 от 25.11.2005 г.; в сила от учебната 2006 - 2007 г.; изм., бр. 95 от 29.11.2005 г.; в сила от 01.01.2007 г.; изм. и доп., бр. 82 от 10.10.2006 г.; изм. и доп., бр. 87 от 07.10.2008 г.

Приета с Постановление № 245 от 16.11.2005 г.

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) С наредбата се определят единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите "Медицина" и "Дентална медицина" за образователно-квалификационна степен "магистър".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Специалностите "Медицина" и "Дентална медицина" са специалности по регулирани професии съответно от професионално направление "Медицина" и "Дентална медицина".

Чл. 2. (1) Приемането на студенти се извършва чрез писмени конкурсни изпити по биология и химия, провеждани по ред, определен от висшето училище.

(2) Приемането на студенти може да се извърши и по реда на чл. 68, ал. 4 и 5 от Закона за висшето образование.

(3) При класирането на кандидатите по ал. 1 оценките от държавните зрелостни изпити, а ако няма такива - от курса на обучение, по учебните предмети биология и химия от дипломата за средно образование са балообразуващи.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Висше образование по специалностите "Медицина" и "Дентална медицина" за образователно-квалификационна степен "магистър" се придобива във факултет на висше училище, получило акредитация по реда на Закона за висшето образование.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Студентите, изпълнили задълженията си по учебен план, който отговаря на изискванията на наредбата, получават диплома за висше образование по специалността "Медицина", съответно "Дентална медицина", за образователно-квалификационна степен "магистър" с професионална квалификация "магистър-лекар", съответно "магистър-лекар по дентална медицина".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Дипломата по ал. 1 дава право да се упражнява професията "лекар", съответно "лекар по дентална медицина".

Раздел II

Съдържание на обучението за придобиване на висше образование по специалността "Медицина"

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г.) Обучението по специалността "Медицина" се провежда в редовна форма с продължителност не по-малко от 6 години и включва единен образователен минимум за теоретическа и практическа подготовка, определени в чл. 7, ал. 2 и чл. 8.

Чл. 6. (1) Теоретичната подготовка се осъществява чрез задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини под формата на лекционни курсове, семинарни и практически упражнения и самостоятелна работа.

(2) Практическата подготовка се осъществява чрез учебна практика (клиничен стаж) и преддипломен стаж.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2008 г.) (1) Теоретичната подготовка е с продължителност не по-малко от 10 семестъра.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2008 г.) Задължителните учебни дисциплини и минималният им хорариум са:

№	Учебни дисциплини	Хорариум (в часове)
1	2	3
1.	Биология на човека	105
2.	Физика	90
3.	Химия	90
4.	Латински език с медицински термини	60
5.	(доп. - ДВ, бр. 87 от 2008 г.) Анатомия и хистология на човека	315
6.	(изм. - ДВ, бр. 87 от 2008 г.) Цитология, обща хистология и ембриология на човека	90
7.	Биофизика	60
8.	Биохимия	180
9.	Физиология на човека	195
10.	Социална медицина с медицинска етика	120
11.	Микробиология	135
12.	Медицинска генетика	60
13.	Патофизиология	105
14.	Фармакология с клинична фармакология	150
15.	Патоанатомия и цитопатология	210
16.	Пропедевтика на вътрешните болести	240
17.	Обща и оперативна хирургия	165
18.	Физиотерапия и рехабилитация	45
19.	Рентгенология, радиология	105
20.	Ушни, носни и гърлени болести	90
21.	Хигиена, екология и професионални заболявания	150
22.	Очни болести	75
23.	Нервни болести	120
24.	Акушерство и гинекология	210
25.	Дерматология и венерология	90
26.	Психиатрия	75
27.	Вътрешни болести и терапия, клинична лаборато-	

рия и имунология	600
28. Хирургически болести	270
29. Ортопедия и травматология	90
30. Педиатрия	210
31. Епидемиология, инфекциозни болести, медицинска паразитология и тропическа медицина	150
32. Съдебна медицина, деонтология	75
33. Урология	45
34. Анестезиология и интензивно лечение	60
35. Медицина на бедствените ситуации	45
36. Клинична фармакология	30
37. Обща медицина	60
Общо	4965

(3) В учебния план могат да се включват като задължителни и други учебни дисциплини и хорариум извън посочените в ал. 2.

(4) Лекционните курсове по задължителните и избираемите учебни дисциплини, както и семестриалните изпити по тях се провеждат от хабилитирани в съответната научна област преподаватели.

(5) Не по-малко от 70 на сто от лекционните курсове по задължителните учебни дисциплини се четат от хабилитирани лица на основен трудов договор със съответното висше училище.

Чл. 8. (1) Практическата подготовка се осъществява, както следва:

1. учебна практика (клиничен стаж) след шестия семестър с продължителност не по-малко от 30 календарни дни - 150 часа;

2. учебна практика (клиничен стаж) след осмия семестър с продължителност не по-малко от 30 календарни дни - 150 часа;

3. преддипломен стаж след приключване на десетия семестър - 310 календарни дни, или 1320 часа.

(2) Практическата подготовка на студентите се организира от висшите училища и се провежда в лечебни заведения, получили положителна акредитационна оценка по реда на Закона за лечебните заведения.

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2006 г.) Обучението по специалността "Медицина" осигурява:

1. адекватни познания по задължителните учебни дисциплини за придобиване на професионална квалификация по медицинска професия и добро разбиране на научните методи, включително на принципите за измерване на биологичните функции, оценката на научно установени факти и анализа на данни;

2. достатъчно разбиране на структурата, функциите и поведението на здрави и болни хора, както и връзката между здравето и физическата и социалната среда на човека;

3. адекватни познания по клинични дисциплини и практика, които дават ясна картина за физическите и психическите болести и тяхната профилактика, диагноза и лечение, както и за възпроизводството на човека;

4. клиничен опит в болници под съответното наблюдение.

Раздел III

Съдържание на обучението за придобиване на висше образование по специалността "Дентална медицина"

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г., изм., бр. 82 от 2006 г.) Обучението по специалността "Дентална медицина" се провежда в редовна форма с продължителност не по-малко от 5 години и включва единен образователен минимум за теоретическа и практическа подготовка, определени в чл. 10, ал. 3 и чл. 11.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2008 г.) (1) Теоретичната подготовка се осъществява чрез задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини под формата на лекционни курсове, семинарни и практически упражнения и самостоятелна работа.

(2) Теоретичната подготовка е с продължителност не по-малко от 10 семестъра.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.; изм., бр. 87 от 2008 г.) Задължителните учебни дисциплини и минималният им хорариум са:

Задължителни основни учебни дисциплини	Хорариум (в часове)
Химия	60
Физика	60
Биология на човека, генетика на човека	105
Латински език	60
Компютърна техника	30
Чужд език	60
Общо	375
Задължителни медико-биологични и общомедицински учебни дисциплини	Хорариум (в часове)
Цитология, обща хистология и ембриология на човека	45
Анатомия и хистология на човека	255
Биохимия	120
Биофизика	30
Физиология на човека	150
Социална медицина и медицинска етика	45
Патофизиология	60
Патоанатомия	90
Фармакология	90
Микробиология	90
Хигиена и епидемиология	60
Обща хирургия, включително анестезиология и спешни състояния	75
Вътрешни болести (обща патология)	90

Педиатрия	60
Оториноларингология	30
Дерматовенерология	45
Неврология и психиатрия	30
Медицинска психология	30
Медицина на бедствените ситуации	30
Съдебна медицина	30
Очни болести	30
Акушерство и гинекология	30
Общо	1515
Задължителни специални дентални учебни дисциплини	Хорариум (в часове)
Дентално материалознание	60
Протетична дентална медицина	
Зъбна оклузия и функция на челюстите	720
Консервативно зъболечение	540
Специална хирургия, включително локална анестезия и болкоуспокояващи в денталната медицина. Орална лицево-челюстна хирургия	500
Специална (орална) патология	30
Детска дентална медицина	300
Дентална профилактика	60
Ортодонтия	225
Пародонтология (Периодонтология) и заболявания на оралната лигавица	210
Дентална алергология	30
Образна диагностика - обща и специална	90
Физиотерапия - обща и специална	30
Обществено дентално здраве - професионална организация, законодателство, поведенчески науки, социални аспекти	105
Общо	2900

(4) В учебния план могат да се включват като задължителни и други учебни дисциплини и хорариум извън посочените в ал. 3.

(5) Лекционните курсове по задължителните и избираемите учебни дисциплини, както и семестриалните изпити по тях се провеждат от хабилитирани в съответната научна област преподаватели.

(6) Не по-малко от 70 на сто от лекционните курсове по задължителните учебни дисциплини се четат от хабилитирани лица на основен трудов договор със съответното висше училище.

Чл. 11. (1) Практическата подготовка се осъществява чрез практически занятия по време на семестриалното обучение, учебни практики и преддипломен стаж, както следва:

1. учебна практика (клиничен стаж) след шестия семестър с продължителност не по-малко от 30 календарни дни - 150 часа;

2. учебна практика (клиничен стаж) след осмия семестър с продължителност не по-малко от 30 календарни дни - 150 часа;

3. преддипломен стаж след приключване на десетия семестър - 135 работни дни (6 месеца), или 1080 часа.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Практическата подготовка на студентите се организира от висшите медицински училища, включва определен обем практическа лечебна дейност, която се осъществява под ръководството на преподавателите и се провежда във факултети по дентална медицина и в лечебни заведения, получили положителна акредитационна оценка по реда на Закона за лечебните заведения.

Чл. 11а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2006 г.) Обучението по специалността "Стоматология" осигурява:

1. достатъчни познания върху науките, на които се основава медицината, и добро разбиране на научните методи, включително на принципите за измерване на биологичните функции, оценката на научно установени факти и анализа на данни;

2. достатъчно разбиране на структурата, психологията и поведението на здравите и болните хора, както и на влиянието на природната и социалната среда върху здравословното им състояние, доколкото е свързано със стоматологията;

3. достатъчни познания върху структурата и функцията на зъбите, устата, челюстите и свързаните с тях тъкани-здрави и болни, както и върху тяхното отношение към здравословното състояние и към физическото и социалното благополучие на човека;

4. достатъчни познания по клиничните дисциплини и методи, които позволяват на стоматолога да добие цялостна представа върху аномалиите, уврежданията и болестите на зъбите, устата, челюстите и свързаните с тях тъкани, както и по профилактична, диагностична и терапевтична стоматология;

5. достатъчен клиничен опит, придобит под подходящо ръководство;

6. придобиване на умения, необходими за упражняване на всички дейности, включващи профилактика, диагностика и лечение на аномалии и болести на зъбите, устата, челюстите и свързаните с тях тъкани."

Раздел IV

Завършване на обучението по специалностите "Медицина" и "Дентална медицина" (Загл. изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.)

Чл. 12. Обучението за придобиване на висше образование по специалността "Медицина" завършва с държавни изпити по: вътрешни болести; хирургически болести; акушерство и гинекология; детски болести; хигиена, инфекциозни болести и епидемиология и социална медицина.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., в сила от 01.01.2007 г.) Обучението за придобиване на висше образование по специалността "Дентална медицина" завършва с държавни изпити по следните учебни дисциплини: протетична

дентална медицина; консервативно зъболечение; пародонтология и заболявания на оралната лигавица; орална и лицево-челюстна хирургия; детска дентална медицина; ортодонтия.

Чл. 14. (1) Всеки държавен изпит се полага пред държавна изпитна комисия, в състава на която са включени не по-малко от трима хабилизирани преподаватели по съответната основна дисциплина.

(2) Съставът на всяка изпитна комисия се определя със заповед на ректора и в нея могат да бъдат включени и лица, предложени от министъра на здравеопазването.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата влиза в сила от учебната 2006 - 2007 г.

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г.) (1) (Предишен параграф 2) Студентите, приети преди влизането в сила на наредбата, продължават обучението си по актуализирани учебни планове в съответствие с изискванията на наредбата.

(2) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2006 г.) Лицата, придобили образователно-квалификационна степен "магистър" по специалността "Медицина" или "Стоматология" преди влизане в сила на наредбата, могат да получат удостоверение от министъра на здравеопазването за съответствие на придобитото образование с изискванията на наредбата, когато ще упражняват професията в държава-членка на Европейския съюз, в други държави от Европейското икономическо пространство и в Швейцария.

§ 3. Наредбата се приема на основание чл. 177 от Закона за здравето и чл. 9, ал. 3, т. 5 от Закона за висшето образование.